

SVEROKS

UPPFÖRANDEKOD FÖR
LAJVFÖRENINGAR

Framtagen i samråd med sverokanslutna lajvföreningar

Sveroks uppförandekod för lajvföreningar

Redaktör: Sveroks Förbundsstyrelse

Layout: Gill Edgar

Framtagen 2015.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

■	FÖRORD	4
■	CHECKLISTA FÖR ARRANGÖRER	5
■	EXEMPEL PÅ VÄRDEGRUND	6
■	EXEMPEL PÅ LIKABEHANDLINGSPOLICY	7
■	EXEMPEL PÅ HANTERINGSPLAN	8

Denna uppförandekod har fokus på hur lajvföreningar och lajv arrangörer kan hantera spelare som utsätter andra spelare för fara och obehag, med huvudfokus på sexism, sexuella övergrepp och diskriminering.

Syftet är att bidra till att skapa en säkrare lajvkultur.

Viktigt att notera att Sveroks uppförandekod är skriven utifrån högsta nivån, alltså för ett större lajv arrangemang. Det är helt fritt att skala ned eller uppåt för att anpassa till sitt eget arrangemang.

Kom ihåg att dessa dokument är inte tänkta som ett krav för alla föreningar att anta. Dessa är framtagna som exempel för att uppmuntra lajvföreningar att ta fram egna versioner av en värdegrund, en likabehandlingspolicy, en kort checklista för trygga arrangemang samt en hanteringsplan för hur man ska hantera personer som bryter mot värdegrund och övriga policys.

Det är alltså välkommet att använda alla dokumenten Sverok tagit fram, att använda dem som inspiration för att skriva helt egna eller att skriva om dem så att det passar ens egen förening.

För mer information och läsning om hur din förening kan arbeta med likabehandling, besök <http://tankebanken.se/>

CHECKLISTA FÖR ARRANGÖRER

Vad arrangörer bör tänka på för att skapa ett tryggare lajv:

- Ha en plats som alltid är bemannad som deltagarna kan vända sig till när det gäller skador och andra händelser. En sådan plats kan till exempel vara ett sjukvårdstält, incheckning eller uppehållsplats för arrangör. Det är bra om det är samma plats för denna samlingspunkt under hela arrangemanget.
- Föra skriftlig dokumentation över tillbud som uppkommer på lajvet.
- Ha trygghetsvårdar, gärna av flera könstillhörigheter, som kan hantera olika typer av övergrepp och som kan vidta åtgärder vid olika typer av inträffade händelser.
- Erbjud extra sovplatser med sovutrustning för de som fryser och saknar sovplatser.
- Ha en bil som kan användas som sjuktransport redo och se till att det finns förare till detta fordon.
- Se till att ha koll på vilken som är närmaste sjukvårdsinrättning och vilka öppettider som gäller. Underrätta också räddningstjänst om att det pågår lajv och vart ni håller till.
- Ha en beredskap för hur man ska göra om en skarp skada skulle uppstå.
- Se till att det finns möjlighet att kontakta omvärlden.
- Ha en utskriven lista över deltagarnas kontaktpersoner. Alla arrangörer bör känna till vart denna ligger. Detta för att kunna kontakta rätt person om något skulle ske.
- Under hela arrangemanget bör det finnas minst en ansvarig person som kan nås av samtliga deltagare vid behov. Denna/dessa personen/personerna ska även vara nykter under tiden hen är ansvarig.
- Var noga med att på hemsida och vid samlingar tydligt föra fram viktig information. Det ska vara allmänt känt vilka som är sjukvårdsansvariga och vilka som är trygghetsvårdar. Det ska visas på lajvet var de trygga sovplatserna finns.

EXEMPEL PÅ VÄRDEGRUND

- Vi vill att alla ska kunna **känna sig säkra** och **rättvist behandlade** på våra arrangemang och annan föreningsverksamhet. Därför har vi skapat en värdegrund som behandlar hur vi vill att vår verksamhet ska se ut.
- Vi vill vara en **öppen förening** både för nya och befintliga medlemmar. Det ska vara lätt att börja delta i föreningens verksamhet och att engagera sig i föreningens demokratiska processer.
- **Respektera** att alla inte har samma åsikter i olika frågor.
- **Respektera varandras gränser.** Det gäller både psykiskt och fysiskt. Ett nej betyder ett nej och allt utom ett ja är ett nej. Vid minsta osäkerhet - fråga och försäkra dig om att allt är okej.
- Ta **ansvar** för dina **handlingar**.
- Vi vill **främja mångfald** i vår förening och strävar efter en öppenhet inför våra olikheter.
- Genom att **lyssna på varandra** vill vi skapa en **trygg plats** där alla kan utöva sin hobby.

EXEMPEL PÅ LIKABEHANDLINGSPOLICY

Inledning

- Detta är föreningenpolicy för likabehandling. Denna policy gäller för föreningens alla medlemmar i samband med arrangemang som arrangeras av föreningen eller av andra aktörer under föreningens namn.
- Policyn gäller även på föreningens digitala samlingsplatser.
- Som medlem i föreningenoch som deltagare på de arrangemang som arrangeras så förbinder du som deltagare dig till att följa policyn.
- Föreningen ska arbeta aktivt mot diskriminering som riktar sig mot kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religiös tillhörighet, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning.

Praktiskt innebär detta:

- Att bild- och textmaterial som föreningen distribuerar ut på hemsidan och i övriga föreningskanaler ska visa på mångfald och bredd.
- Att ingen person ska hindras att spela en roll pga ovan nämnda diskrimineringsgrunder.
- Att i de fall då arrangörsgupper aktivt rekryterar eller tillsätter roller ska mångfald prioriteras.
- Att de som vill arrangera lajv inom föreningen, oavsett om det är enskilda personer, föreningar eller arrangörsgupper, måste skriva på att de följer föreningens likabehandlingspolicy. Detta är ett krav för att arrangemanget ska få anordnas i föreningens namn och ta del av föreningens resurser.

EXEMPEL PÅ HANTERINGSPLAN

Exempel på hanteringsplan för hur föreningar ska hantera personer som bryter mot värdegrund och likabehandlingspolicy:

Inledning

Denna hanteringsplan är utformad i två steg, där steg ett riktar sig till arrangörer som hantarer på plats och steg två riktar sig mot föreningens styrelse för att hantera på lång sikt. Denna hanteringsplan riktar sig främst mot allvarliga händelser, men delar kan och bör appliceras även på mindre allvarliga händelser.

Viktigt att komma ihåg är att styrelse och arrangörer kan mycket väl vara samma personer.

STEG ETT - ARRANGÖRER PÅ PLATS

Inledning:

När det går illa på ett lajvarrangemang, när det sker en olycka eller när det händer ett övergrepp är det viktigt att arrangör/arrangörsgrupp agerar snabbt och effektivt.

Ledorden som det är bra att kan ha med sig är: Lyssna- stötta- agera.

Var närvarande genom hela processen, ta det på allvar och visa aktivt den person som råkat illa ut att arrangör/arrangörsgrupp tror hen.

Hanteringsprocess:

- Se till att stötta och ta hand om personen som råkat illa ut. Alla reagerar olika, se till att fråga och lyssna vad hen behöver.
- Se till att dokumentera så många sidor av händelsen som möjligt och få en så tydlig bild av vad som hänt, även från eventuella vittnen. Det kommer vara ett stöd både för er i fortsatt ärendehantering men även viktigt om det blir en fortsatt rättsprocess.

- Se till att personen får hjälp av trygghetsvårdar/sjukvårdare. Viktigt här är att personen känner sig trygg och inte lämnas ensam.
- Se till att en arrangör håller regelbunden kontakt med personen om hur hen mår och vad som behövs göras.
- Se till att ha koll på hur personen som råkat illa ut tar sig hem. Ha gärna telefonkontakt med personen efter lajvet för uppföljning.
- Se till att det direkt inleds kommunikation mellan den/de som betett sig illa och arrangören.
- I en konflikt kan det hända att båda parterna gjort övertramp. Var därför försiktig med att välja sida utan försök att vara objektiv i lyssnande och hantering men samtidigt ge alla inblandade det stöd de behöver.
- Om nödvändigt, avhys personen/personerna som betett sig illa från lajvområdet.
- Efter lajvet- överlämna information om policybrott till styrelsen.

Viktigt att tänka på:

- Om en person råkat illa ut på ditt lajv kan det ibland vara så att hen inte kan säga vad som behövs göras mot den som gjort hen illa. Då ligger det på dig som arrangör att fatta beslut om vad som behövs göras. Viktigt här är att alltid tänka på att trygghet och säkerhet för deltagarna ska gå först. Kom ihåg, det är inget fel i att avhysa personer från sitt lajv om du tror att de utgör ett hot mot andra deltagare.
- Om ett övergrepp har skett på ditt lajv så bör utgångsläget vara att detta polisanmäls. Om den drabbade inte vill detta så bör dennes önskan stå överst. Det ligger på dig som arrangör att både respektera detta men ändå påpeka att det är viktigt att personens berättelse dokumenteras med datum, tid och att namn på eventuella vittnen. Detta för att underlätta ifall personen skulle vilja göra en polisanmälan senare.
Om det är en minderårig som har råkat illa ut bör dennes vårdnadshavare underrättas om vad som skett så långt det går. Ni kan också överväga att ha rapporteringsplikt när det gäller minderåriga.

STEG TVÅ - FÖRENINGENS STYRELSE

Inledning:

Föreningens styrelse har till ansvar att se till att den hanteringsprocess som arrangörerna startat på plats följs upp och att den som betett sig illa få ta konsekvenserna av sitt handlande. Det är viktigt att styrelsen agerar snabbt för att processen inte ska dra ut på tiden. En utdragen process skapar mycket oro för den som drabbats vilket är onödigt. Tänk även på att sätta säkerhet och trygghet först.

Kom ihåg, **en styrelse bestämmer enligt föreningens policys om vad som ska göras.**

- Snabbt följa upp de händelser som arrangörer berättar om från lajv rörande policybrott.
- Ta kontakt med offret om möjligt, utse gärna en kontaktperson från styrelsen. Få hens berättelse korrekt från början.
- Ta kontakt med förövare och underätta om att hens agerande tittas på av styrelsen.
- Ta reda på om personen förstår vad hen gjort och inser allvaret i sitt agerande. Styrelsen fattar ett beslut om vad som ska bli konsekvensen för personen som har betett sig illa. Konsekvensen på agerandet måste bedömas från situation till situation, här nedan är några exempel:

1. Ge personen en varning.
2. Tillåt inte personen att spela ledande roller.
3. Tillåt inte personen att ha vissa ansvar.
4. Porta personen från kommande lajv under en bestämd tid.
5. Porta personen från kommande lajv och stäng av personen från föreningen.

Att tänka på:

- Ibland är det så att arrangörerna för lajvet inte kan lämna ut namnet på offret pga av att hen vill vara anonym. Respektera detta i så fall.
- Det är bra att styrelsen kontaktar offret, både av empatiska skäl samt för att visa att man tar hens berättelse och upplevelse på allvar.
- Säkerheten och tryggheten för lajvdeltagarna ska alltid gå först. En person som har betett sig illa mot andra deltagare bör få en varning i första hand och i andra hand portas under en bestämd tid.

- Tänk på att de personer som betar sig illa är vanliga människor och de behöver också hjälp och stöttning.
- Om det skulle komma till er kännedom att någon som närvarar på föreningens arrangemang/verksamhet har begått övertramp i form av sexuella övergrepp eller fysiska övergrepp mot en annan person utanför er förening eller ert arrangemang så kan ni ta upp till diskussion vilka konsekvenser eller regler som kan gälla. Ni kan till exempel välja att ge den personen restriktioner under arrangemanget eller neka den personen tillträde till er förening eller till ert arrangemang. Det ni kan göra då är att hänvisa till att ni värnar om säkerheten för era medlemmar.

Viktigt att understryka är att det är strängt förbjudet enligt Personuppgiftslagen (PUL) att föra listor över problematiska personer. Sverok står inte på något sätt bakom eller stöttar en sådan form av listning.

Exempel på arbetsprocess för att ta fram ovanstående dokument (likabehandlingspolicy, värdegrund samt hanteringsplan)

- Föreningens styrelse bör ha ansvar för att se till att en projektgrupp beståen de av intresserade från föreningen tillsätts.
- Projektgruppen kan tas fram på olika sätt men viktigt är att alla föreningens medlemmar känner till att det pågår ett arbete och därmed har möjlighet att anmäla intresse till att vara med i arbetet.
- En projektgrupp bör dock inte vara för stor. Fem personer är ofta lagom, för många gör att arbetet blir svårjobbade.
- Styrelsen bör till projektgruppen lämna tydliga riktlinjer om vad som bör vara med i policyn och när den ska vara klar samt se till att projektgruppen har en kontaktperson i styrelsen.
- Projektgruppen tar fram ett förslag till styrelsen för koll och godkännande. Innan en policy antas bör den skickas på remiss till föreningens medlemmar så de har chansen att komma med synpunkter.

